

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 18P/227/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4220205373
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Dobříková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2020:4220205373.2

Uznesenie

Okresný súd Komárno v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú N. P., R.. XX.X.XXXX, v starostlivosti poručníkov manželov S. D., R.. XX.X.XXXX a X.. S. D., R.. X.X.XXXX, obaja trvale bytom N. XXX/XX, A., zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno ako kolíznym opatrovníkom, dieťa alebojej matky Q. Z., U.. XX.X.XXXX a nebohého otca N. P., U.. X.X.XXXX o návrhu navrhovateľov K. O.A., R.. X.XX.XXXX a S. O., R.. XX.X.XXXX, obaja trvale bytom Žihárec 204, zastúpených: Advokátska kancelária BÁNOS & KOŠŮTOVÁ s. r. o. so sídlom Hlavná 979/23, Galanta na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy styku navrhovateľov s maloletým dieťaťom, takto

rozhodol:

Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia sa návrhom zo dňa 11.12.2020 domáhali vo veci samej nariadenia neodkladného opatrenia, a to úpravy styku s maloletou v párnom týždni kalendárneho roka od piatka v čase od 15:00 hod. do nedele do 17:00 hod. s tým, že navrhovatelia si maloletú v stanovenom čase prevezmú v mieste bydliska maloletého dieťaťa a v stanovenom čase riadne vrátia do starostlivosti poručníkov, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Svoj návrh odôvodnili naliehavosťou potreby úpravy styku s maloletou z dôvodu ohrozenia života, zdravia, priaznivého vývoja maloletej podľa § 365 Civilného mimosporového poriadku. V návrhu opísali stav pomerov ohľadom maloletej v rámci ktorého uviedli, že narodenie maloletej bolo sprevádzané dramatickými okolnosťami. Matka maloletej trpela ťažkou drogovou závislosťou a maloletá sa narodila z nesledovanej gravidity, v poradí ako štvrté dieťa, kedy podľa vyjadrenia zdravotníckeho personálu gynekologického oddelenia malo maloleté dieťa v moči pozitívny nález amfetamínu a metamfetamínu. Matka maloletú opustila už v pôrodnici. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta (ďalej len ako „Úrad“) kontaktoval navrhovateľku - matku otca maloletej, ktorá úrad ubezpečila, že po návrate z liečenia bude otec maloletej riešiť zapísanie otcovstva do rodného listu maloletej. Vzhľadom na to, že otec maloletej, toho času rovnako ako matka, trpel ťažkou drogovou závislosťou s ďalšími pridruženými zdravotnými problémami, nebolo toho času v najlepšom záujme maloletej, aby si ju vzal do starostlivosti otec ani navrhovatelia, ktorí otcovi maloletej poskytovali paliatívnu opateru, a preto nebolo vhodné maloleté dieťa tomu vystavovať. Na základe neodkladného opatrenia Okresného súdu Galanta zo dňa 09.10.2017 bolo maloleté dieťa umiestnené do Centra pre deti a rodiny Močenok. Rozsudkom Okresného súdu Galanta sp.zn. 12P/77/2018 zo dňa 19.02.2019 bola nariadená ústavná starostlivosť u maloletej v Centre pre rodiny a deti Močenok. Navrhovatelia boli jediní, ktorí ako blízki príbuzní prejavovali od začiatku skutočný záujem o maloleté dieťa. Už v čase pobytu maloletého dieťaťa v nemocničnom zariadení navrhovateľka maloletú navštívila a zabezpečila hygienické potreby a plienky nevyhnutné pre maloleté dieťa. Z narodenia vnučky mali obrovskú radosť. Kontakt s maloletou udržiavali aj naďalej po jej umiestnení do Centra pre deti a rodiny. Maloletá bola päťkrát aj v domácom prostredí navrhovateľky. Stará matka maloletého dieťaťa deklarovala, že má záujem podať návrh na zverenie maloletého dieťaťa do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Kolíznym opatrovníkom vykonal šetrenie v domácnosti starej matky maloletého dieťaťa, v rámci ktorého zistil, že medzi starou matkou a maloletým dieťaťom je vytvorený citový vzťah, čomu

nasvedčujú aj fotky maloletého dieťaťa v dome starej matky, oblečenie, potraviny a iné potreby pre maloleté dieťa. Dňa 22.6.2018 sa kolízny opatrovník stretol v centre so starými rodičmi maloletého dieťaťa zo strany otca. V rámci stretnutia mal kolízny opatrovník opäť za preukázané, že medzi starou matkou a maloleťým dieťaťom je vytvorený blízky vzťah. Navrhovatelia poukazovali na rozsudok o ústavnej starostlivosti, kde bol popis ich vzťahov s maloletou. O začiatku roka 2018 sa v centre ohľadne maloletého dieťaťa informovala tridsaťkrát telefonicky, trikrát sa konalo krátke stretnutie starej matky s maloleťým dieťaťom, v priestoroch centra i mimo neho. Maloleté dieťa tiež absolvovalo desaťkrát pobyt v domácom prostredí starej matky, od 3 do 13 dní, ktorých účelom bolo prehĺbenie vzťahov medzi maloleťým dieťaťom, starou matkou a sestrou Júliou, ku ktorým má maloleté dieťa vytvorený pozitívny vzťah a reaguje na nich s úsmevom. V čase pobytu maloletého dieťaťa v domácnosti starej matky boli zo strany centra vykonané kontroly, ktoré vždy preukázali, že o maloleté dieťa je dobre postarané, a je výrazne naviazané na starú matku, ktorá sa o neho stará. Každou ďalšou návštevou sa čoraz viac prehľbovalo puto medzi maloletou a starými rodičmi, ktorí túto vnímali ako neodmysliteľnú súčasť rodiny. Každý sviatok, narodeniny, meniny, či Vianoce trávila buď maloletá u navrhovateľov, alebo ju títo navštevovali v Centre, kam tejto nosili darčeky. I tento rok na narodeniny navrhovatelia navštívili maloletú v mieste aktuálneho poskytovania starostlivosti poručníkov, aby maloletej priniesli bicykel s postavičkou Mickey Mouse, ktorú maloletá zbožňuje a tortu. Ďalej poukázali navrhovatelia na rozsudok Okresného súdu Galanta sp.zn. 12P/43/2020 zo dňa 16.07.2020, ktorým boli maloletej ustanovení poručníci s osobnou starostlivosťou. Navrhovatelia poukázali na to, že o návrhu na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti sa rozhodovalo krátko po tom, ako zomrel otec maloletej, kedy navrhovatelia nemali v tejto časovej tiesni priestor podať návrh na zverenie dieťaťa do ich osobnej starostlivosti, avšak dňa 18.08.2020 podali návrh na zverenie dieťaťa do ich starostlivosti, ktorý bol na Okresnom súde Komárno zaevidovaný pod sp.zn. 11P/73/2020. Oznámením zo dňa 29.09.2020 boli Navrhovatelia upovedomení o tom, že tento spis bude postúpený na Okresný súd Galanta, ktorý vo veci maloletej rozhodoval v predchádzajúcich konaniach. Z dôvodu sporu o miestnu príslušnosť je konanie aktuálne vedené na Krajskom súde v Trnave pod sp.zn. 26NcC/15/2020 a doposiaľ o tomto nebolo rozhodnuté. Maloletá tak naďalej zostáva v starostlivosti cudzích osôb, ktoré s touto nie sú späté v žiadnom príbuzenskom vzťahu a so svojimi jedinými žijúcimi rodinnými príslušníkmi aktuálne nemá žiaden osobný kontakt. Za zásadnú skutočnosť považovali, že im nie je ako starým rodičom ani sestre maloletej Petry Júlii umožnené s touto realizovať osobný styk, pretože to poručníci neumožňujú. Rovnako pravidelne neinformujú o zdravotnom stave maloletej ako ani o podstatných skutočnostiach, ktoré sa tejto týkajú. Tento postoj poručníci odôvodňujú tým, že nemajú oprávnenie podávať informácie o maloletej iným osobám, pri tomto však opomínajú skutočnosť, že navrhovatelia sú jediné blízke osoby a jediní žijúci príbuzní maloletého dieťaťa, ktorí o toto prejavujú skutočný záujem. Navrhovatelia sa tak o maloletej dozvedajú informácie iba sprostredkované, kedy poručníci občasne prostredníctvom SMS správ komunikujú s S. P., ako staršou sestrou maloletej. Spôsob komunikácie, kedy poručníci komunikujú s neplnoletou sestrou maloletej namiesto priamej komunikácie s navrhovateľmi ako dospelými osobami je tak prinajmenšom zvláštny, avšak za iných okolností by navrhovatelia o maloletej nemali informácie žiadne a žili by tak v sústavnej neistote a obavách o život a stav maloletej. Ako dôkaz priložili SMS komunikáciu medzi poručníkmi maloletej a maloletou S. P. Navrhovatelia boli toho názoru, že za daných okolností je nevyhnutné upraviť ich styk s maloleťým dieťaťom i neodkladným opatrením, a to minimálne do času, kým nedôjde k právoplatnému rozhodnutiu vo veci samej. Naliehavosť predmetného návrhu zdôrazňuje i skutočnosť, že maloletá je zverená do starostlivosti cudzích osôb, ktoré nie sú tejto príbuznými a maloletej nie je umožnené stykať sa so svojou sestrou, čo u maloletej prirodzene vedie k zbytočnému psychickému a stresovému vypätiu, nehovoriac o nezvratných následkoch na psychike maloletej, ktoré tejto hrozia v dôsledku zažitého. Okrem navrhovateľov nemá žiadnych iných pokrvných príbuzných, ktorí majú možnosť, no najmä skutočný záujem maloletú vychovávať. Maloletá je vystavená riziku straty vlastnej identity a odcudzenia od svojich rodinných príslušníkov.

2. Súd sa pred rozhodnutím oboznámil s návrhom a jeho prílohami, rodným listom maloletej, obsahom spisu Okresného súdu Galanta sp. zn. 12P/43/2020 zo dňa 16.7.2020, správou ÚPSVaR Komárno zo šetrenia pomerov a vykonaného pohovoru s poručníčkou a zistil nasledovné skutočnosti: Maloletá N., R.. XX.X.XXXX je sirota, jej rodičia obaja zomreli. Dňa 9.10.2017 bola maloletá umiestnená neodkladným opatrením do ústavného zariadenia a v ten istý deň bola aj umiestnená do profesionálnej rodiny v A. manželom D.. Ústavná starostlivosť u maloletej bola nariadená rozsudkom OS Galanta sp. zn. 12P/77/2018-87 zo dňa 19.2.2019. Matka vôbec o dieťa nejavila záujem. Otec dieťa vídal v domácnosti navrhovateľky- starej matky maloletej keď k nej maloletá chodila na krátkodobé pobyty. Potom otec zomrel v apríli 2020. Zo správy Centra pre deti a rodiny Močenok na čl. 138 a nasl. a správy ÚPSVaR

Galanta na čl. 141 a nasl. v konaní 12P/43/2020 v ktorom boli maloletej ustanovení poručníci s osobnou starostlivosťou vyplynulo, že navrhovateľka sa počas ústavnej starostlivosti o maloletú zaujíma, chodila na krátkodobé pobyty maloletá do jej domácnosti, mali vzájomne blízke vzťahy. V posledných obdobiach sa o maloletej informovala nepravidelne. V poslednom období mala maloletá aj hysterické záchvaty, vykrikovala zo sna po jej vrátení z pobytu späť profesionálnym rodičom. Posledný krátkodobý pobyt sa uskutočnil od 10.1.2020 do 13.1.2020. Potom sa stará matka dlhšie neozvala. Až v marci 2020 kedy chcela podať návrh na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Niekedy bola so starou matkou ťažká spolupráca, nedvíhala telefón ak žiadalo zariadenie, či si dieťa môže vziať na pobyt do domácnosti. Ďalšie pobyty z dôvodu pandémie neboli. Dňa 26.6.2020 navrhovateľka a nevlastná sestra Júlia navštívili maloletú v centre. Maloletá má pekný vzťah s blízkymi príbuznými aj s nevlastnou sestrou. Profesionálny náhradný rodič pani D. vyjadrila podporu styku maloletej s biologickou rodinou, opakovane aj na pojednávaní o poručníctve. Navrhovateľka stará matka od umiestnenia dieťaťa do centra deklarovala, že si maloletú zoberie do náhradnej osobnej starostlivosti. Zo strany úradu práce bola opakovane vyzývaná od umiestnenia maloletej, či si maloletú vezme. Asi 4 x požiadala o pomoc pri spísaní návrhu, ktorý však nepodala. Raz z dôvodu, že má problémy so synom, potom, že sú už starí na východu maloletej a, že s tým nesúhlasil jej manžel. Maloletá vníma ako svoju rodinu poručníkov, ktorých oslovuje mama, otec. Poručníci vyjadrili pomoc starej matke dieťaťa, záleží im na budúcnosti maloletej, stabilnom rodinnom prostredí. Poručníci žijú s maloletou a ich tromi deťmi v rodinnom dome usporiadaným životom. Zo správy ÚPSVaR Komárno zo šetrenia u poručníkov vyplynulo, že od ustanovenia manželov D. za poručníka maloletej sa uskutočnilo jedno stretnutie dňa 22.9.2020 medzi poručníkmi, maloletou a starými rodičmi z dôvodu oslavy narodenín maloletej v Nových Zámkoch, ktoré trvalo tri hodiny. Poručníci poskytujú z vlastnej iniciatívy informácie starým rodičom cez telefonické rozhovory. Stará matka raz mesačne kontaktuje telefonicky poručníčku, maloletú si vypýtala iba jedenkrát k telefónu. Dňa 14.12.2020 sa malo uskutočniť ďalšie stretnutie, ale maloletá ochorela. Maloletá má u poručníčky vybudovaný s poručníčkou režim, zvyky, aktivity.

3. Podľa § 2 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5 Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 325 ods. 2 CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,
- f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,
- g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,
- h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

7. Nariadenie neodkladného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ak tieto právne vzťahy vyžadujú bezodkladnú úpravu, ak táto úprava je potrebná, aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy. Neodkladným opatrením súd poskytuje ochranu právam a právom chráneným záujmom účastníkov a zabezpečuje úpravu stavu pomerov tak, aby svojím rozhodnutím sledoval ako prvoradý záujem maloletého dieťaťa, ktorého sa toto rozhodnutie súdu bezprostredne dotýka.

8. Súd na základe zistených skutočností neodkladné opatrenie nevyhodnotil tak, že je nevyhnutné o ňom rozhodnúť do 24 hodín podľa § 365 CMP. V danom prípade nie je nijako ohrozený život, zdravie, či priaznivý vývoj maloletej tým, že by nebol upravený styk navrhovateľov s maloletou. Starostlivosť o maloletú je riadne zabezpečená u poručníkov, ktorých maloletá považuje za svojich rodičov. Ide o štandardné neodkladné opatrenie, ktoré je potrebné posúdiť podľa § 325 ods. 2 CSP, pretože CMP neupravuje neodkladné opatrenia ohľadom úpravy styku. Po posúdení zistených skutočností súd dospel ďalej k záveru, že nie je dôvodné neodkladným opatrením upravovať styk navrhovateľov s maloletou. Súd môže upraviť ich styk s maloletou za splnenia podmienok, a to, že taká úprava bude v záujme maloletej a úpravu styku musia vyžadovať pomery v rodine. A aj v takom prípade, ak sú podmienky splnené, upraviť styk príbuzných, resp. blízkych osôb, ktoré nie sú rodičmi maloletej možno prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia len výnimočne. Nebola osvedčená žiadnym spôsobom potreba neodkladným opatrením, teda nevyhnutne a bez vykonania dokazovania upraviť styk navrhovateľov s maloletou. Zo zistených skutočností vyplynulo, že styk navrhovateľov s maloletou sa dlhšiu dobu nerealizoval. Je pravda, že boli uskutočňované krátkodobé pobyty maloletej u navrhovateľov, ale posledný viacdňový pobyt bol uskutočnený v januári 2020. Navrhovateľka sa ozvala centru, kde vtedy bola maloletá umiestnená u profesionálnej rodiny následne až v marci 2020. Potom nastalo obdobie spôsobené vznikom pandémie nového koronavírusu, kedy došlo k obmedzeniam kontaktov prirodzene v dôsledku opatrení. Poručníci, u ktorých sa maloletá nachádza v starostlivosti od útleho veku krátko po narodení, nebránia a nebránili kontaktom navrhovateľov s maloletou. Navrhovatelia neprejavovali a neprejavujú v posledných mesiacoch výraznejšiu aktivitu vo vzťahu k maloletej. Objavili sa aj výkyvy v správaní maloletej po kontakte s navrhovateľmi. Kontakty navrhovateľky s maloletou prebiehajú vo forme telefonických komunikácií. Poručníčka informuje o maloletej telefonicky aj iniciovala stretnutie maloletej s navrhovateľmi. Maloletej nehrozí žiadna ujma, zásah do integrity, ohrozenie jej priaznivého vývoja. Od necelého mesiaca po narodení je maloletá v starostlivosti profesionálnych rodičov centra kde bola umiestnená a ktorí sa stali jej poručníkmi s osobnou starostlivosťou. Maloletá ich považuje za svojich rodičov, prosperuje v ich starostlivosti. Nebolo žiadnym spôsobom osvedčené, že navrhovateľom nie je umožnený kontakt s maloletou. To, či je v záujme maloletej a v akom rozsahu upraviť súdnym rozhodnutím styk navrhovateľov s maloletou vyžaduje dokazovanie vo veci samej, výsluch účastníkov, dôsledné vykonanie šetrenia pomerov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie na Okresný súd Komárno v lehote 15 dní od doručenia uznesenia. (§ 355 ods. 2 a §357 pís. d) Civilného sporového poriadku). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie neprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.